ÚJ KIADVÁNY

Eiffel Műhelyház

Magyar Állami Operaház – Inasfüzetek I.

Mint arról a SZÍNPAD előző számában már hírt adtunk, a Kormány 1555/2015. (VIII.7.) számú határozatával elindította a Magyar Állami Operaház és Erkel Színház műhelyháza és próbacentruma létrehozását, és biztosította a beruházás költségfedezetét.

Az Operaház tervezett új Kőbányai úti bázisáról informatív, szép kiállítású, 44 oldalas füzet jelent meg, 30 000 példányban. Ebből részletesen megismerhetjük a projekttel kapcsolatos tudnivalókat és elképzeléseket.

Az Opera új műhelyházának létesítését elsősorban az idén 131 éves Operaház újabb felújításának szükségessége indokolja. A teljes színpadgépészet cserére szorul, és a ház elöregedett elektromos hálózata – különösen a színpadvilágítás és a gyengeáramú rendszerek – korszerűsítése elengedhetetlen, a három évtizede renovált műemlék épület állapotának felfrissítése is időszerűvé vált.

Égető szükség van a zenekar számára – a bérelt Jókai utcai helyett – próbateremre, zenekari centrumra. Legalább ennyire sürgető egy komplex műhelyház létesítése, amely a kilenc gyártóműhelyen kívül egy, a színpad méretével azonos próbaszínpadot (díszlet-összeszerelőt) foglalna magába, és lehetővé tenné a jelenlegi 6 külső raktár összevonását. Ókovács Szilveszter főigazgató szerint a legfontosabb feladat az infrastruktúra megújítása: a kormánydöntés nyomán az Eiffel-projekttel elindulhat egy olyan bázis kiépítése, amely minden raktárt és műhelyt egyesít, két próbaszínpaddal és egy stúdióképességű zeneteremmel támogatja az Opera (és Erkel Színház) mai lehetetlen felkészülési körülményeinek javítását.

A terv megvalósításához legalább 8 m belmagasságú, 400 m²-es termek elhelyezésére alkalmas telket kellett keresni. Két helyszín látszott megfelelőnek, az egyik a Mexikói úton a MÁV Hídépítő-bázis, de végül a Kőbányai úti MÁV Északi Főműhelye látszott alkalmasabbnak. Itt az óriási Eiffel-csarnok 220 m hosszú, 110 m széles ipari műemlék épület megmenthető és alkalmas a projekt gazdaságos megvalósítására.

Az Eiffel-csarnokot 1867-ben Feketeházy János hídépítő mérnök tervezte, aki korábban az Eiffel mérnökirodában dolgozott. Az acélszerkezetek legnagyobb hazai ismerőjének nevéhez számos létesítmény fűződik, többek között az Operaház acél tetőszerkezete, a szegedi közúti híd, a szolnoki vasúti híd, a komáromi Erzsébet híd, az esztergomi Mária Valéria híd, Budapesten a Szabadság híd és az Összekötő vasúti híd. A kiadványból életútját is megismerhetjük.

Márkus Imre, aki 2005–2009-ben volt az Északi utolsó igazgatója, részletesen beszámol a mozdonyjavító üzemben folyó munkákról és a 8-900 dolgozó kulturális és sportéletéről. A most kezdődő átépítésről Marosi Miklós, a Középülettervező Zrt. vezető tervezője nyilatkozik. A műemlék csarnok körüli kisebb épületeket lebontják, egyedül egy kis vasútállomás épületét fogják még hasznosítani. A műemlék helyreállításának első feladata a víz- és hőszigetelés kialakítása és a 130 éves acélszerkezet vizsgálata. A különböző terek a csarnokon belül kerülnek kialakításra, itt fontos a tűzvédelem biztosítása, különös tekintettel a 7800 m²-es díszletraktárra. Az Eiffel Műhelyház nyitott létesítmény lesz, külön látogatóközpontot hoznak létre, és kiállítanak egy 301-es gőzmozdonyt korabeli étkezőkocsival – a hely szellemére emlékeztetve.

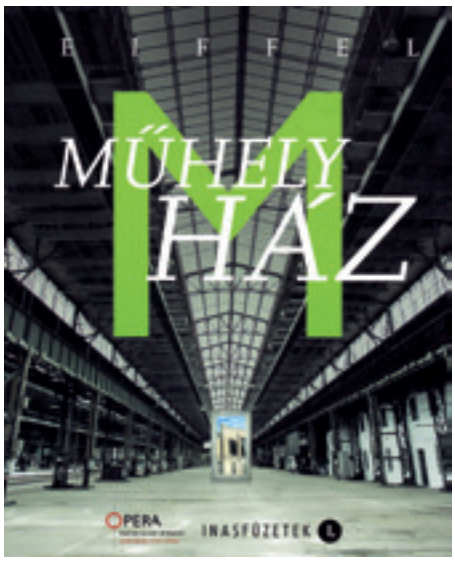

Végezetül Anger Ferenc, az Opera művészeti igazgatója elmondásából alkothatunk képet arról, hogy milyen könnyebbségeket fog jelenteni a műhely-raktár-próbabázis működése. A kulturált próbakörülményeket biztosító létesítmény nagymértékben fogja szolgálni a racionálisan szervezhető műszaki előkészítést és a magasabb színvonalú művészi munkát. A próbacentrumban előadások is lesznek, kisebb produkciókat fognak itt bemutatni. A részletek még bizonyára érlelődni fognak a előkészítés-tervezés során.

Az Eiffel Műhelyház az elképzelések szerint 2016 végére épülhetne fel, ezután indulhatna az Operaház felújítása.

Az Operaház kommunikációból jelesre vizsgázott volna, ha nemcsak az Operaház dolgozói és a beavatottak, hanem az érdeklődő nagyközönség is megtudhatna sok pontos és érdekes részletet az igényes füzetből a tervezett Eiffel Műhelyházról. Az Eiffel Inasfüzet azonban – a kiadó tájékoztatása szerint – „exkluzív és célzott terjesztésre készült korlátozott példányszámban, így ahhoz hivatalosan sem ingyenesen, sem fizetős verzióban nem lehet hozzájutni." Kérésünkre az Elnökség számára 20 példányt elküldtek.

Készült azonban az Operaház megbízásából egy videoanimáció is a tervezett bázisról, amely https://www.youtube.com/watch?v=736WKGW33Pc címen érhető el.

-SZJI-

CONTENTS

4 **After the Year of Light** *(by Iván Szabó-Jilek)*

RECONSTRUCTION OF THE AGORA-HOUSE OF CULTURE AND SPORTS

5 **Reconstruction of the AGORA-House of Culture and Sports in Szombathely**
The EU and Hungary have funded the renewal of this 50-year-old Culture Centre with 1 milliard HUF budget. Most of the old building and large auditorium are now multicultural facilities. The stage and dressing rooms remained original.

5 **Reconstruction of the AGORA-House of Culture and Sports – from the architect's POV** *(by István Károlyi)*

10 **Criteria for acoustics planning and solution** *(by Éva Borsiné Arató)*

13 **The theatre technology** *(by Norbert Horváth–Iván Szabó-Jilek)*

16 **Effect lighting and sound technology** *(by Péter Tatarek–Ferenc Molnár)*

18 **Running the AGORA** *(by István Parais)*

JUBILEE SYMPOSIUM – STAGE LIGHTING

20 **Revolution in stage lighting** *(by Sándor Böröcz)*
LED appears in stage lighting.

JUBILEE SYMPOSIUM – SOUND TECHNOLOGY

23 **Modern stage projection technology** *(by László Zsolt Bordos)*
Building projection practice and mapping in stage projections.

NEWS FROM HUNGARY

26 **Theatre reconstruction in Kaposvár**

26 **Old-new theatre in City Park Városliget**

27 **Chamber of Hungarian Engineers now has Acoustics Section**

27 **New Hungarian Professional Event Technological Company**

WE PRESENT

28 **Managing Director of ELIMEX Ltd. Zsolt Vadász** *(by Imre Kárpáti)*

EXHIBITION

30 **Dreamworld** *(by Imre Kárpáti)*
Exhibition of Stage Designer Attila Csikós in the Pest Redout.

CONGRATULATIONS

31 **Award winner István Bojczán**
Recognition of the work of the Head of Stage Hands of Jókai Theatre in Békéscsaba.

31 **Recognition by theatre critics**
The Best Stage Set Award has been granted to Márton Ágh; Márta Piliny received the Best Costume Award

THEATRE MARKETING

32 **Theatre for sale!**
The Theatre Marketing Conference staged a second time.

INTERTON GROUP-JUBILEE

34 **Audited audio-visual vision** *(by Dr. Igor Gallyas)*
On the occasion of the company's 25th birthday, Managing Director Géza Balogh talks about history and mission of the company.

THEATRE ARCHITECTURE

37 **An open house to culture** *(by Eszter Götz)*
The new Lugano Arte Cultura opened in Lugano, Switzerland.

TECHNOLOGY AND ARTS

39 **Organ Matrix – Devil in the organ!** *(by Péter Kiss)*
A specific comprehensive arts event of the Contemporary Arts Festival was the Organ Matrix performance in the Béla Bartók Concert Hall of the Palace of Arts this year.

PROJECTION TECHNOLOGY IN THEATRES

42 **Projections and the world of illusions – A journey into (theatre) history** *(by Dr. Andreas Paller)*

EDUCATION

47 **Students' ideas** *(by Miklós Borsa)*
Within the training course for technological managers at the University of Theatre and Film Arts, students have to design a theatre.

PUBLIC PROCUREMENT

48 **Presentation of the new Act on Public Procurement** *(by Péter Burg)*

THEATRE MANAGEMENT

50 **A theatre Business plan** *(by Dr. Sándor Venczel)*

53 **Current state of Austrian Theatres** *(by Dipl. Ing. Günther Konecny)*

HISTORY OF STAGE LIGHTING

54 **Stage lighting by candles, oil lamps, gas – and electricity** *(by Klaus Wichmann)*

NEW PUBLICATION

57 **Eiffel Production Building – Hungarian State Opera** *(by Iván Szabó-Jilek)*

NEWS FROM HUNGARY

59 **OISTAT Hungarian Centre now re-established**

59 **„Infrastructure development and functionality" in Cultural Centers**

HIRDETŐINK

Art Light & Sound Kft. ... 44. o.
Beár Bt. ... 52. o.
Bosch Rexroth Kft. ... 2. o.
Chromasound Kft. ... 46. o.
Chromasound Kft. ... 52. o.
Colossal Kft. ... 60. o.
DP Music ... 33. o.
Elimex Kft. ... 29. o.
Gerriets Austria CEE GmbH. ... 43. o.
Gépbér Kft. ... 38. o.
INTERTON Group Kft. ... 59. o.
Lisys-Project Kft. ... 25. o.
Luminis Kft. ... 45. o.
Pelyhe & Társa Kft. ... 45. o.
Színpad- és Emelőgéptechnika Kft. ... 22. o.